

Open brief aan Voetbal Vlaanderen

Bij de start van het voetbalseizoen publiceerde Voetbal Vlaanderen een open brief met zes aanbevelingen aan het Belgische voetbal. Vanuit de vaststelling dat er in deze open brief te weinig aandacht was voor de reële noden van de lokale voetbalclubs formuleren 14 Gentse voetbalverenigingen samen met de KAA Gent Foundation een antwoord met vijf aanbevelingen voor alle betrokken voetbalinstanties.

Elke voetballiefhebber ontwaakte afgelopen jaar uit de voetbaldroom: propere handen, matchfixing, kwetsende spreekwoorden, agressie, racisme, seksueel overschrijdend gedrag,... Het zijn maar enkele voorbeelden van hoe maatschappelijke problematieken tot uiting komen op en rond onze velden. Als lokale voetbalclubs vormen we in het voetballandschap de eerste lijn. We bieden duizenden kinderen en jongeren kwaliteitsvolle sport en ontspanning. Onze honderden vrijwilligers zijn onze kracht. We staan paraat, elke dag van de week, week in week uit, in weer en wind.

Voetbal Vlaanderen zou onze eerste bondgenoot moeten zijn. We merken echter dat de federatie steeds verder af staat van de lokale realiteit en nauwelijks aandacht heeft voor voetbalverenigingen die binnen een superdiverse en complexe stedelijke realiteit het hoofd boven water proberen te houden.

1. Clubondersteuning is maatwerk

Als lokale voetbalclubs verwachten we van Voetbal Vlaanderen een ondersteunende rol met initiatieven die onze lokale werking ten goede komen. Dat vergt van Voetbal Vlaanderen enig inlevingsvermogen in onze lokale realiteit. Hoe versterken we onze lokale basis? Hoe kunnen we groeien als club? Hoe werven we trainers en vrijwilligers? Hoe vergroten we betrokkenheid van ouders en buurtbewoners? Hoe gaan we om met superdiversiteit? Een club die in de problemen komt krijgt van Voetbal Vlaanderen meer boetes dan ondersteuning. Omdat er agressie was, omdat de verwarming in de kleedkamer is uitgevallen, omdat een team niet tijdig aan de aftrap is geraakt. Dat net maatschappelijke noden veelal aan de basis liggen van de incidenten die tot boetes leiden, deert Voetbal Vlaanderen niet. Als lokale voetbalclubs vragen we een ondersteuningsbeleid dat niet vertrekt vanuit de gemiddelde Vlaamse voetbalclub, maar een beleid dat rekening houdt met onze stedelijke context, waar diversiteit, uitsluiting en kinderarmoede nopen tot maatwerk, met maatschappelijke initiatieven die onze clubs versterken in de essentie van ons bestaan: mensen verenigen en laten sporten. Omdat we geloven dat sterke voetbalverenigingen met sterke wortels in de samenleving de meest duurzame basis vormen voor een sterk sportief voetbalbeleid.

2. Verlaag de drempels voor opleiding

Het opleidingsaanbod van Voetbal Vlaanderen en de Vlaamse Trainersschool (VTS) focust eenzijdig op sporttechnische groei met hoogdrempelige trainerscursussen, initiatieven in video-analyse, talentscouting, *physical en mental coaching*. Trainers kunnen licentiepunten en clubs kunnen auditsterren verzamelen. Wie niet mee is, verzamelt minder punten en sterren en kan vooral rekenen op nog minder steun. De meeste trainers van onze clubs zijn vrijwilligers die minstens driemaal per week op de club actief zijn. Het zijn vaak studenten of jonge ouders. Gelet op onze stedelijke context kunnen we steeds meer rekenen op ouders met een migratieachtergrond of op personen uit andere kansengroepen. De lokale voetbalvereniging is voor hen één van de weinige laagdrempelige en interculturele plaatsen waar ze zich kunnen engageren. Zonder hun engagement zouden onze clubs niet meer

bestaan. Welnu, de drempels in het huidige opleidingsaanbod sluiten het merendeel van onze vrijwilligers de facto uit. Sinds vijf jaar kaarten we dit probleem aan, tevergeefs. Sinds drie jaar organiseren we in Gent zelf onze eigen laagdrempelige vormingsinitiatieven. Daarbij hebben we aandacht voor de maatschappelijke noden waarmee we worden geconfronteerd. Op sporttechnisch vlak beperken we ons tot enkele basisvaardigheden. In tegenstelling tot een cursus anatomie, de organisatie van dribbelvoetbaltornooien, digitalisering of video-analyse geloven we dat aandacht voor dagelijkse maatschappelijke noden meer noodzakelijk is om onze clubs te versterken, zowel in onze sportieve rol als in onze rol als open voetbalverenigingen.

3. Iedereen is voetbal, voetbal is iedereen

Onze sport groeit. Nadat onze clubs in de voorbije jaren de interculturele samenleving hebben ontdekt, breken G-voetbal, damesvoetbal en wandelvoetbal voor senioren helemaal door. Ook Futsal en pleintjesvoetbal zijn sterk opkomende voetbalvormen. Nieuwe voetbalinitiatieven blijven voor Voetbal Vlaanderen echter een niche, opportuniteiten voor dure campagnes ook. De focus van het huidige voetbalbeleid ligt nog steeds op een competitieve voetbalomgeving van (jonge) mannen. Nooit ging er toch meer aandacht naar voetballende dames dan vandaag? Dat klopt. We stellen echter vast dat de duurzame uitbouw van damesvoetbal in onze lokale voetbalclubs minder prioritair is dan marketing, talentdetectie en topsport. Jonge meisjes worden via tienlessenreeksen op scholen warm gemaakt voor *the beautiful game*. Maar wat met de jongedames die na de schoolinitiatie op zoek gaan naar een lokale club? Hoe worden de lokale clubs op deze instroom voorbereid? En wat als het aanbod ontoereikend blijkt? Een ander pijnpunt is het gebrek aan daadkracht in de strijd tegen uitsluiting en racisme. Alle mediacampagnes ten spijt, blijven meldingen onbeantwoord en ontbreekt een breed gedragen geïntegreerde aanpak. Wij wensen samenwerking met de federatie om te kunnen evolueren naar verenigingen waar jong, oud, man, vrouw, x, met of zonder beperking, groot en klein kunnen sporten, gelijkwaardig als voetballende mensen in een samenleving die alle mensen als gelijkwaardig beschouwt.

4. Investeer in voetbalcapaciteit

Ondanks grote investeringen in voetbalinfrastructuur door de Stad Gent en door KAA Gent staan er in onze stad 700 kinderen en jongeren op een wachtlijst. Zij willen graag voetballen maar kunnen dat niet doen bij gebrek aan velden en kleedkamers, trainers en begeleiders. We hebben de ambitie ons te organiseren als open en brede maatschappelijke voetbalclubs, maar worden in deze ambitie geremd door een manifest gebrek aan voetbalinfrastructuur. We kijken voor een oplossing van dit probleem niet enkel naar de overheid, maar ook naar de voetbalwereld zelf. Wanneer wordt het principe van *social return* ook bovenlokaal gebruikt om het tekort aan voetbalinfrastructuur aan te pakken? Kunnen de opbrengsten die door de voetbalwereld worden gegenereerd ook gebruikt worden om te investeren in de basis van het voetbal? Kunnen de successen van de nationale ploeg ook aangewend worden om de lokale voetbalclubs sterker te maken? Welke zin heeft het om de dromen van duizenden kinderen aan te wakkeren, wetende dat er in het bijzonder in onze steden geen plaats is om deze dromen waar te maken?

5. Een ethische spelersmobiliteit

En dat brengt ons opnieuw bij het uitgangspunt van ons betoog. Wanneer wordt de jonge voetballer (m/v/x) centraal geplaatst in het voetbalbeleid? Zeker bij de wijze waarop vandaag met talentvolle kinderen wordt omgegaan. Clubs worden daarbij assertiever en deinzen er niet voor terug om - vaak kwetsbare - kinderen tot viermaal per week op een busje te zetten om 50 km verderop opgeleid te worden. Met de lokroep om profvoetballer te kunnen worden,

worden schoolcarrières gebroken en ondergeschikt gemaakt aan een onvervulbare droom. Eliteclubs hebben steeds meer oog voor de schoolloopbaan van hun spelers. Doch, de beschreven tendens zet zich vandaag door bij clubs die op interprovinciaal niveau acteren. Clubs die niet verder kijken dan de sportieve ontwikkeling van hun spelers. Wanneer voetballers daar na enkele jaren op basis van hun sportieve prestaties negatief worden geëvalueerd, spat de droom uit elkaar. In het bijzonder kinderen en jongeren uit een kwetsbare omgeving worden door deze praktijken mentaal gebroken. Voetbal Vlaanderen vraagt meer ethiek? Welaan dan, neem maatregelen om scouting regionaal te beperken en om de rol van 'begeleiders' aan banden te leggen. Wat baat het om ethische charters of andere Panathlonverklaringen te ondertekenen, als het welzijn van de voetballer ondergeschikt is aan de sportieve groei van de voetbalclub?

Voetbal Vlaanderen, er ligt werk op de plank. Wij zijn klaar voor een andere aanpak. We rekenen daarbij ook op de steun van onze federatie. Lees deze open brief dan ook als een uitgestoken hand met één duidelijke vraag: werk aan een integraal voetbalbeleid waar het welzijn van de voetballer (m/v/x) centraal staat, in dienst van de sport en van de samenleving.

Namens de Gentse voetbalclubs, verenigd in het partnerschap Elk Talent Telt:

Wim Beelaert
Algemeen coördinator

Pierre Van der Veken
Projectcoördinator Elk Talent Telt

Sofie Bracke
Voorzitter

Gent, 28.10.2019